

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی
معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی

نظام جدید آموزش کارکنان دولت
پودمانهای آموزشی مشاغل وزارت جهاد کشاورزی
رشته شغلی کارشناس حوزه نمایندگی ولی فقیه

دفتر بهسازی نیروی انسانی
معاونت مطالعات و برنامه ریزی آموزشی
گروه برنامه ریزی آموزشی

طراحی آموزشهای پودمانی رشته شغلی کارشناس حوزه نمایندگی ولی فقیه (در قالب نظام جدید آموزش کارکنان دولت) / علی محمد سلطانی ... [از دیگران] هدایت و نظارت حسن رحیمی تنها، داود میررحیمی؛ تنظیم حمداهد جعفرزاده، زیداط حشمتی؛ [نهیة کننده] دفتر بهسازی نیروی انسانی معاونت مطالعات و برنامه ریزی آموزشی گروه برنامه ریزی آموزشی. - - - کرج: سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۳۸۱. ۸۶ ص. : جدول.

ISBN: 964-7908-87-3

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات نیا.

۱. سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی - برنامه ریزی نیروی انسانی - برنامه ریزی. ۲. آموزش حسین خدمت. ۳. آموزش پودمانی الف. سلطانی، علی محمد. ب. سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور. دفتر آموزش و بهسازی نیروی انسانی. ج. سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی، معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی - نشر آموزش کشاورزی

۶۳۰/۷۱۵

S

۵۳۹

اس ۱۳۸۴

کتابخانه ملی ایران

۸۸-۳۳۹

ISBN: 964-7908-87-3

شابک : ۹۶۴-۷۹۰۸-۸۷-۳

نظام جدید آموزش کارکنان دولت - پودمانهای آموزشی - رشته شغلی کارشناس حوزه نمایندگی ولی فقیه

مسئول پروژه:

حسین حیدری

نویسندگان:

علی محمد سلطانی، مهندس حسن رحیمی نیا، علی عجمی، علی جمشیدی،

محمد معین فر، علی محمد زاده، محمدرضا میردیکوند

مشاوره و راهنمایی آموزشی: دکتر سیدداوود حاجی میررحیمی

هدایت و نظارت پروژه: مهندس حسن رحیمی تنها

تنظیم کننده و ویرایشگر: مهندس حمداهد جعفرزاده

ناشر: نشر آموزش کشاورزی

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۸۴

صفحه آرا: مریم قهرمانی

قطع: وزیری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی - نشر آموزش کشاورزی

حق چاپ © محفوظ است

مسئولیت صحت مطالب با نویسندگان است

شماره ثبت در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی ۸۴/۶۴۴ مورخ ۸۴/۷/۱۱ می باشد

کرج - کیلومتر ۷ جاده ماهدشت - معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی - دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی

نشر آموزش کشاورزی ۰۲۶۱-۶۷۰۰۶۲۲

پیشگفتار

استانداردسازی از جمله ارکان مهم و اثرگذار در کارآیی و اثربخشی آموزش‌ها می‌باشد. با این رویکرد، یکی از زمینه‌های اصلی برای برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و ارزشیابی صحیح و موفق از نظام آموزش فراهم می‌آید. استاندارد آموزشی «پودمان‌های کارشناسان حوزه نمایندگی ولی فقیه» حاصل ساعت‌ها کار کارشناسی کارشناسان حوزه نمایندگی ولی فقیه اعضای گروه برنامه‌ریزی آموزشی دفتر بهسازی نیروی انسانی بوده که به صورت این کتاب تجلی پیدا کرده است. این مجموعه در راستای استاندارد سازی دوره‌های آموزش مشاغل کارکنان وزارت جهاد کشاورزی و در اجرای نظام جدید آموزش کارکنان دولت موضوع ابلاغیه شماره ۱۰۵/۲۲۵۵۴ مورخ ۸۰/۱۲/۲۸ سازمان مدیریت برنامه‌ریزی کشور و با رویکرد پودمانی در قالب طبقات و گروه‌های شغلی تدوین شده است. مبنای تدوین این دوره‌ها، شرح کلی شغل (نمونه وظایف و مسئولیت‌های رشته شغلی)، وظایف واحدها و دقایق سازمانی و بعضاً وظایف مندرج در پستهای سازمانی بوده و گروه‌بندی دوره‌ها و عرضه فرصتهای آموزشی و میزان ساعات آموزش در طبقه و گروه شغلی آغازین (پایین) به طبقات شغلی بالا تدوین شده و روند ارتقای شاغلین متناسب با آموزه‌های پودمانی طراحی گردیده است.

به طور کلی دوره‌های مطرحه وضعییت آموزش کارشناسان حوزه نمایندگی ولی فقیه را در طول سنوات خدمت مشخص و تعیین می‌کند و روند دوره‌های آموزشی را مطابق با نیازهای شغلی و سازمانی عرضه می‌نماید. بدون تردید این دوره‌ها نقش بسزایی در بهره‌وری شغلی شاغلین و در ارتقای دانش فنی و تخصصی آنان خواهد داشت.

به بیان دیگر در این مجموعه ارتقای شغلی و همچنین نیاز آموزشی شاغل و دستگاه مربوطه به موازات یکدیگر تهیه شده و شاغل با یک برنامه‌ریزی آموزشی منسجم و نظام یافته روبرو خواهد بود. مجموعه حاضر بر اساس تاییدیه شماره ۱۵۹۶۸۲ / ۱۸۰۳ مورخ ۱۳۸۲/۹/۲۹ سازمان محترم مدیریت و برنامه‌ریزی کشور قابلیت اجرایی یافته و امیداست بتواند در راستای بهبود کیفیت آموزش و رضامندی شاغلین و همچنین طرح نظام جامع آموزش کارکنان دولت، قدمی مؤثر بردارد.

این فرآیند می‌تواند تجربه مفیدی در اختیار سایر دستگاه‌های دولتی و خصوصی به ویژه دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی آموزشی با گرایش تخصصی آموزش کارکنان سازمانها و نهادهای دولتی و خصوصی واقع شود.

در پایان لازم می‌داند تشکر و قدردانی خود را از کارشناسان حوزه نمایندگی ولی فقیه وزارت جهاد کشاورزی، دفتر آموزش و بهسازی نیروی انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز نوسازی و تحول اداری وزارت جهاد کشاورزی و کلیه افرادی که در تهیه، تدوین و طراحی این مجموعه به هر نحو همکاری، مشاوره و راهنمایی داشته‌اند ابرار نماید. باشد که مرضی درگاه الهی قرارگیرد.

حسین حیدری

مدیرکل دفتر بهسازی نیروی انسانی

تیرماه ۱۳۸۴

فهرست مطالب

صفحه	
	پیشگفتار
۱	آموزش بودماني
۱	فرآیند طراحی و تدوین آموزش بودماني
۳	تنوع دوره های آموزش بودماني
۴	بودمانيهای کارشناس حوزه نمایندگی ولی فقیه
۵	فرم شرح وظایف، مدارک تحصیلی و شرایط احراز
۱۳	عناوین و محتوای دوره های تخصصی
۲۸	دوره های ویژه
۲۹	عناوین و محتوای دوره های ویژه دفتر نماینده ولی فقیه
۶۵	عناوین و محتوای دوره های ویژه اداره کل آموزش عقیدتی

آموزش پودمانی

رویکرد آموزش پودمانی، یک روش برنامه‌ریزی آموزشهای شغلی است که با تفکیک نیازهای آموزشی کارکنان به واحدهای مستقل ولی کامل درسی بدون هیچگونه تقدم و تأخیری در آموزشها با تاکید بر جنبه خودآموزی، سعی در مرتفع نمودن نیازهای مهارتی، دانشی و نگرشی شاغل دارد، به طوری که با طی پودمانهای موردنظر، امکان انجام مستقل یک واحد کاری برای شاغل فراهم آید.

در روش آموزش پودمانی عناصر اصلی تشکیل دهنده آموزش، فراگیر (شاغل) و شغل می‌باشد. به عبارت دیگر پودمانهای تعریف شده، دقیقاً متمرکز بر مهارت‌های موردنیاز برای انجام فعالیتهای شغل بوده و برخلاف روشهای آموزش سنتی، فراگیر تقریباً تمامی فعالیتهای مربوط به آموزش‌ها را برعهده داشته و عنصری فعال می‌باشد.

مفهوم پودمان در آموزش عبارت است از «مجموعه‌ای از معلومات و مهارتی که با استفاده از آنها، اجرای یک مرحله مفید از کاری به طور مستقل امکان‌پذیر گردد». این تعریف متضمن مجموعه اصول و ویژگی‌هایی است که یک پودمان باید داشته باشد. اول اینکه پودمان شامل مجموعه‌ای از معلومات و مهارتهای موردنیاز متناسب با اجرای شغل باشد دوم آنکه وظایف هر شغل باید کاملاً تفکیک شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته باشد و سوم، هر پودمانی مجزا از پودمان دیگر و بطور مستقل بتواند یک توانایی یا مهارتی را در فراگیر ایجاد نموده یا توسعه بخشد.

فرآیند طراحی و تدوین آموزش پودمانی

طراحی و تدوین دوره‌های آموزش پودمانی به صورت مرحله به مرحله (Step by step) می‌باشد که شامل مراحل زیر است:

۱- تشکیل کمیته تخصصی از کارشناسان دستگاه‌های مربوطه و اساتید صاحب نظر

- ۲- شناسایی رسته^۱، رسته فرعی^۲ و رشته‌های شغلی^۳ که برگرفته از مصوبات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد. (رسته: کشاورزی و محیط زیست، رسته فرعی: آموزش و ترویج کشاورزی، رشته شغلی: کارشناس آموزش کشاورزی).
- ۳- تجزیه و تحلیل شغل: در این مرحله شرح وظایف مربوط به رشته شغلی، دفاتر ستادی و واحدهای سازمانی و پستهای مربوطه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و مهارتها و توانمندی‌هایی را که لازم است نا شاغل بتواند وظایف شغلی خود را به نحو احسن انجام دهد، تعیین می‌گردد.
- ۴- تهیه و پیش‌بینی عناوین دوره‌ها با توجه به مهارتها و توانمندی‌های تعیین شده به طوری که این دوره‌های آموزشی بتواند مهارتها و توانمندی‌های مورد نظر را در فراگیران ایجاد کند.
- ۵- بررسی و تصویب دوره‌های پیش‌بینی شده و مشخص شدن عناوین نهایی دوره‌ها طی جلسات کمیته.
- ۶- تدوین مقدماتی سرفصل و محتوای دوره‌ها توسط اعضاء.
- ۷- بررسی سرفصل‌های تهیه شده در کمیته و تصویب نهایی.
- ۸- اعمال اصلاحات نهایی و مجلد نمودن مجموعه.
- ۹- ارسال به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی جهت بررسی و تصویب.
- ۱۰- ارجاع به دفتر آموزش کارکنان معاونت آموزش و تجهیز نیروی انسانی برای اجرا پس از تصویب آن در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و ابطال کلیه دوره‌های آموزش غیرمصوب.

-
- ۱- رسته: مجموعه مشاغلی است که از لحاظ فعالیت و نوع کار و حرفه بستگی نزدیک دارند و با همدیگر کنار وسیع حرفه‌ای را تشکیل می‌دهند مانند رسته کشاورزی و محیط زیست.
 - ۲- رسته فرعی: در یک رسته مشاغلی که از لحاظ نوع کار و حرفه و شرایط اجرا وابستگی آنها شدیدتر و بیشتر است یک رسته فرعی را تشکیل می‌دهند مانند رسته فرعی آموزش و ترویج کشاورزی.
 - ۳- رشته شغلی: عبارت از یک یا چند طبقه شغلی که از لحاظ نوع کار یکسان و مشابه بوده اما از نظر ارزش و اهمیت و صعوبت انجام کار دارای سطوح و مراتب مختلف می‌باشد. مانند کارشناس آموزش کشاورزی.

تنوع دوره‌های آموزش پودمانی:

دوره‌های آموزشی پودمانی عمومی:

به آموزش‌هایی اطلاق می‌شود که بینش کارکنان را در زمینه موضوعات علمی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی افزایش می‌دهد. دوره‌هایی مانند دوره آموزشی آشنایی با وظایف و ساختار سازمانی وزارت جهاد کشاورزی که برای کلیه رشته‌های شغلی کارشناسی طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل دوره‌ها می‌باشد.

دوره آموزشی پودمانی مدیریت:

به آموزش‌هایی اطلاق می‌شود که ضمن بهبود کیفیت صلاحیت‌های مدیریتی کارکنان به ارتقاء و اصلاح نظام اداری و افزایش کارایی واحدهای سازمانی می‌پردازد. دوره‌هایی مانند مدیریت بهره‌وری که برای کلیه رشته‌های شغلی کارشناسی طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل دوره‌ها می‌باشد.

دوره‌های آموزشی پودمانی تخصصی:

آموزش‌هایی است که شاغل را برای کسب توانایی‌های معینی از یک شغل خاص آماده می‌کند، به طوری که شاغل از دانش فنی و علمی و نیز مهارت‌های لازم برای انجام بهینه وظایف محوله برخوردار باشد. دوره‌هایی مانند مهارت‌ها و فنون تبلیغ که برای کلیه کارشناسان حوزه نمایندگی ولی فقیه طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل دوره‌ها می‌باشد.

دوره‌های آموزشی پودمانی ویژه:

به منظور تکمیل مهارت‌های تخصصی شاغلین و بر اساس مقتضیات زمانی و مکانی دوره‌هایی کاملاً خاص برای هر رسته فرعی شغلی تدوین شده است. دوره‌هایی مانند اصول و مبانی برنامه ریزی که برای کارشناسان دفتر نماینده ولی فقیه طراحی و اجرا می‌گردد، از این قبیل می‌باشد.

پودمان‌های کارشناس حوزه نمایندگی ولی فقیه

مجموعه حاضر شامل ۱۳ دوره تخصصی و ۵۷ دوره ویژه مجموعاً ۷۰ دوره برای کارشناسان حوزه نمایندگی ولی فقیه به شرح زیر تهیه و تدوین گردیده است.

طول دوره (ساعت)			تعداد دوره	نوع دوره‌ها و واحدهای مربوطه	
جمع	عملی	نظری			
۴۶۲	۳۰	۴۳۲	۱۳	تخصصی	
۱۰۸۰	۱۲۶	۹۵۴	۳۴	دفتر نمایندگی ولی فقیه	ویژه
۷۲۶	۱۱۲	۶۱۴	۲۳	اداره کل آموزش عقیدتی	